

ความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง
(LIFE HAPPINESS OF THE ELDERLY IN RAYONG PROVINCE)

ชวลีไกร ตันติชัยวนิช 4937515 PHPH/M

วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร) สาขาวิชาเอกอนามัยครอบครัว

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุธรรม นันทมงคลชัย, ปชด. (ประชากรศาสตร์),
พิทยา จารุพูนผล, พ.บ., อ.ว. (ระบาดวิทยา), โชคชัย หมั่นแสวงทรัพย์, พ.บ., ว.ว. (กุมารเวชศาสตร์)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวาง เพื่อศึกษาระดับความสุขในชีวิต และปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถร่วมทำนายความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุที่มีอายุระหว่าง 60 – 80 ปี จำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 6 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2551 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสถิติไคสแควร์ สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันและการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุ ร้อยละ 48.0 มีความสุขในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ระดับสูง ร้อยละ 27.8 และระดับน้อย ร้อยละ 24.2 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ภาวะสุขภาพ บุคลิกภาพ ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สัมพันธภาพในครอบครัว บทบาทของผู้สูงอายุในครอบครัว รายได้ของครอบครัวต่อเดือน แรงสนับสนุนทางสังคม การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และการรับรู้สภาวะแวดล้อมทางสังคม ($p\text{-value} < 0.05$) ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลและสามารถทำนายความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุ ได้แก่ ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคม สัมพันธภาพในครอบครัว การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และการรับรู้สภาวะแวดล้อมทางสังคม ซึ่งสามารถร่วมทำนายความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุในจังหวัดระยอง ได้ร้อยละ 91.2 และความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเองสามารถร่วมทำนายได้สูงสุด

จากการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเสริมสร้างความสุขในชีวิตของผู้สูงอายุ โดยเสริมสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง มีการสนับสนุนทางสังคมอย่างเพียงพอ ส่งเสริมสัมพันธภาพในครอบครัว รวมถึงสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และการจัดการสภาวะแวดล้อมทางสังคม ให้สอดคล้องกับความต้องการและวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้ผู้สูงอายุดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ : ความสุขในชีวิต / ผู้สูงอายุ / ความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง / แรงสนับสนุนทางสังคม

LIFE HAPPINESS OF THE ELDERLY IN RAYONG PROVINCE.

CHUTIGAI TUNTICHAIVANIT 4937515 PPH/M

M.Sc.(PUBLIC HEALTH) MAJOR IN FAMILY HEALTH

THESIS ADVISORS: SUTHAM NANTHAMONGKOLCHAI, Ph.D. (DEMOGRAPHY),
PHITAYA CHARUPOONPHOL, M.D., Dip. THAI BOARD OF EPIDEMIOLOGY.,
CHOKCHAI MUNSAWAENG SUB, M.D., Dip. THAI BOARD OF PEDIATRICS

ABSTRACT

The objectives of this cross-sectional survey research were to study the life happiness and the factors influencing the life happiness of the elderly in Rayong province. The samples were 400 elderly aged between 60-80 years, selected by multi-stage random sampling. The data were collected by interview questionnaires from June 1st to July 31st 2008 and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, chi-square test, Pearson's product moment correlation coefficient and Stepwise multiple regression analysis.

The results showed that 48.0 percent of the elderly had a moderate level of life happiness, followed by a high level (27.8%) and a low level (24.2). The factors which were significantly associated with life happiness of the elderly were sex, education, health condition, personality, self – esteem, family relationship, roles of the elderly in the family, monthly income of the family, social support, participation in social activities and perception of social circumstances (p -value < 0.05). The statistically significant predictor variables were self-esteem, social support, family relationship, participation in social activities and perception of social circumstances. The classification result was 91.2 % correctly classified.

The finding suggest that involved organizations should establish the reinforcement of promoting happiness of the elderly by promoting the elderly's self-esteem. There should also be sufficient social support, family relationship and participation in social activities as well as management of social circumstances in agreement with the desire and life style, to maintain the happy lives of the elderly.

KEY WORDS: HAPPINESS / ELDERLY / SELF-ESTEEM / SOCIAL SUPPORT

183 pp.